

Mluvit s lidmi aneb schopnost sociální komunikace, získání dovedností v sociální komunikaci

A.Hynek, duben 2005,

Cloke P., Cook I., Crang I., Goodwin M., Painter J., Philo C., 2004:
Practising Human Geography.
Sage Publications, London, 416 s.

Kapitola 5 Mluvit s lidmi aneb (AH) schopnost sociální komunikace, získání dovedností v sociální komunikaci

1. Kvalitativní přístupy jsou využívány geografy odedávna, některé údaje totiž nelze pozorovat/vidět, je potřeba se na ně zeptat lidí v terénu, kteří tam žijí
2. může jít o kombinaci: pozorování – pohovor
3. lze hovořit s lidmi s různým postavením, místních znalců, ptát se nejen na údaje, ale i na jejich postoje
4. využíváme postupy antropologické a sociologické, hledáme informátory
5. záleží i na tom, na co se ptáme – příroda, životní prostředí, společnost...
6. Jak navázat kontakt?
 - a. formálně i neformálně
 - b. v lokusech i lokálech
 - c. v dopravních prostředcích, na kole, na procházce
 - d. situačně i systémově
7. Jak lokalita funguje? Příběhy, historiky, anekdoty, ale i oficiální zprávy institucí, organizací
8. fotografie, obrazy, mapy, média – články, architektura, loga, reklamy, plakáty, publikace
9. umění dotazníku a pohovoru/rozhovoru

příklad pohovoru týkajícího se nových (i fiktivních) návrhů:

	s nadšením	jako přijatelné	ano, ale ne šťastné	nepřijatelné
nový hypermarket				
průmyslová zóna				
privatizace zdravotnictví				
třídění odpadu				
zavedení školného				
silniční obchvat				
posílení veřejné dopravy				
snížení daní				
elektronický podpis				
posílení veřejných služeb				
privatizace kultury				
podpora podnikání				
nová pracovní místa				
atd.				

Stejně důležitý je komentář k vyplňování okének – uchovat v paměti a co nejdříve zapsat

10. rozlišme demografickou statistiku a konkrétní lidi s jejich vlastnostmi, přáními, hodnotami, postoji, činnostmi
11. příklad sídliště: panelové? jaká auta zde parkují? převládají staří? mladí? malé/velké byty? privatizované? družstevní? společenství?
12. Jak lidé lokalitu vnímají? Jak by měla vypadat? Čím je odlišitelná od jiných lokalit? Jak je (re)prezentována? Jak je tradičně chápána? A netradičně? Jak je vnímána zvenčí? Kým?
13. Lze lokalitu uchopit vědecky? Objektivně? Subjektivně? Se zaujetím? S určitou pozicí? Jaká je moje pozice? K čemu se přikláním? Vyvíjím svůj pohled?
14. Dokážete o lokalitě konverzovat s jejími obyvateli? Jak oni své lokalitě říkají? Do jaké míry ji znají?
15. Budete postupovat podle pevného dotazníku, nebo zvolíte volnější rozhovor?
16. Co je objektivita? Je sociálně konstruována? Jde o sociální konstrukci reality, nebo o konstrukci sociální reality?
17. Konstrukce lokality: komplementarita pohledů zevnitř a zvnějšku (praxe v GaREPu)
18. Lidé lžou úmyslně? Nebo nevědí nebo nevědí, že nevědí? Jak filtrovat jejich výpovědi? V čem je jejich subjektivita? Pro co jsou zaujati?
19. Jaký je vztah údajů *preconstructed* a *constructed*? extenzivního a intenzivního výzkumu?
20. face-to-face = interview = pohovor, rozhovor = intenzivní výzkum: hledání významu – attributes, attitudes, and behaviour = sociální konstrukce významu. Postup - interaktivita
21. Vlastní příklady studia Sloupu, JEDU, Mikulova
22. *Intersubjectivity – positionality*: etická pravidla
Souhlas, soukromí, strach, ždímání
23. scénář na rozhovor vycházející z vlastního porozumění tématu
24. otázky – *big + mini*
25. Hutný popis (thick description) – semiotika: označující a označované – jak rozumíme?
Local knowledges – ne styl *focus group*, ale *in-depth group*
26. reflektivita, dramaturgie, naslouchat a pamatovat (problém záznamu), vedení rozhovoru
27. hlavní *grave danger* = výběr lidí – jednotlivci, skupiny

Kapitola 6 Doing Ethnographies

1. Ethnography = people writing ... early and/or traditional anthropological fieldwork
2. Day-to-day activities, conversations about these activities with local people – intensive and detailed work ... world view, way of life, culture
 - a. treats people as knowledgeable, situated agents ... 'real' places, communities and people
 - b. detailed, immersive, inductive methodology
 - c. eclectic/opportunist combination of research methods
 - d. **participant observation** - what people *say* they do and why, and what are *seen to* do and say to others about this
 - e. involves tricky negotiations between researchers' words and deeds
 - f. recognition that its main research tool is the researcher and the ways in which (s)he learns to act
3. ethnographic findings are not realities extracted from the field but are intersubjective truths negotiated

4. attitudes, habits, sentiments, emotions, senses, skills and preferences
5. to be more reflexive and sociable
6. general geographical skepticism...short-term ethnographies
7. real people...cultural turn...qualitative methods...ale jiz koncem 19.stol....cestovatele quantitative revolution as an aberration
8. ethnography as a geographical practice...interdisciplinary debate.. people,place,space
9. humanistic ethnographies from the 1970s and the 'new' ethnographies

Geography's humanistic ethnographies

1. people-centered understanding of the world and its workings – humanity must be central to intellectual endeavour
2. people's minds, hearts, imaginations...relationships between 'the world outside and the pictures in our heads'
3. to understand human agency in relation to experiential, societal and physical 'structures'
4. critique of the dominant spatial science tradition in human geography, emphasising humanity of both geographers and people under study...centrality of human values in everyday life
5. kropotkin, Fleure, Vidal de la Blache, Sauer, Wright, Lowenthal, Tuan, Jackson and Smith, Entrikin, Cloke, Rose, Prince, Buttner, Eyles... Husserl, Heidegger, Merleau Ponty, Sartre... **Ley, Rowles, Western**
6. People's goals, intentions, purposes, experiences, knowledge and bodily movements
7. Human experience of space and place... *The geographies of the lifeworld ... the essential qualities of the humanity...phenomenological method*
8. Ley D., 1974: *The Black Inner City as Frontier Outpost – Images and Behaviour of a Philadelphia Neighbourhood* 'radical concerns about racialised injustice'

Geography's 'new' ethnographies

1. Cultural turn in the early 1990s ...geography's c.t. was also ethnographic turn..... Crang P.,2000, in Johnstone
 - a. Kulturní studia –živé transdisciplinární propojení intelektuální inspirace a debaty
 - b. Kulturní obrat rozlišen na základě rostoucího zaujetí s kulturou propojenými pojmy z humánní geografie – posun od politické ekonomie ke kulturní politice: diskurzivní konstituování/utváření sociálního života (diskurz, reprezentace, imaginativní geografie/plurál, identitární politika
 - c. Kultura má návaznost na širší transformace,jež ji staví do zájmu v současném světě
2. feminism,postmodernism,poststructuralism, 'queer theory', antiracism, postcolonial theory, psychoanalysis, social psychology, cultural studies, and social anthropology = geography's concern in difference, identity, embodiment, language, knowledge, texts, discourses, images, communication, value, ways of seeing, agency and structure, power relations and resistance (Philo, Shurmer-Smith)
3. to study and understand better:
 - a. how different people understood the world and their place(s) within it
 - b. the routinization of everyday lives in time and space (including the 'home'); and
 - c. the ways in which embodiments, memories, emotions and feelings tied together places and social/personal identities
4. Qualitative research methods...Dwyer, Limb, Ley and Mountz – local economies in local social practices, new nationalism, identity in boundary formation and exclusion, lifestyle, sites of consumption (opposed to patterns of distribution)

Three ways of new geography's new ethnographies:

1. categorizing subject communities
2. relating abstract theory and everyday life
3. being reflexive

ad 1

- Sauer nebral v úvahu jedince, resp. jako 'modal personality types' = způsob výskytu personálního typu
- 40. léta – jak lidé v interakci s jinými lidmi přes instituce tvoří, udržují a zpětně se přizpůsobují životnímu prostředí, jak si lidé vybírají, jaké strategie volí a jak strategicky manipulují kontexty
- kritika v 70. letech – superorganicismu/světových kultur – jakoby kultura 'nezávisle' existovala (=kulturalismus), vysvětlovala podmínky/stavy a události
- všechny kategorie a teorie jsou sociálními konstrukcemi, jež nastolují, udržují, ospravedlňují a přetvářejí nerovné mocenské vztahy
- kultura není věc, kterou lidé vlastní, ale 'mocensky daná idea' v určitých okolnostech, mocenských vztazích... Geertzova interpretivní antropologie: série znaků a symbolů nesoucích význam,, data jsou naše konstrukce konstrukcí jiných...
- Výzkum – chování v sítích, výběr lidí, postup: číst-pak-dělat-pak psát